# FAALİYET RAPORU 2019

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

www.cinselsiddetlemucadele.org

CİNSEL ŞİDDETLE MÜCADELE DERNEĞİ

# 2019 FAALİYET RAPORU

## İÇİNDEKİLER


CŞMD'den Merhaba ..... 1

Biz Kimiz? ..... 2

Neler Yapıyoruz? ..... 3

Tarihçe ..... 4

2019'da Neler Yaptık? ..... 5

Projeler ..... 6

Kampanyalar ..... 22

Yayınlar ..... 24

Etkinlikler ..... 26

Görsel Üretimler ..... 29

Savunuculuk Çalışmaları ..... 30

Basında CŞMD ..... 36

Destekçilerimiz ..... 38


Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

## CŞMD'den

# Merhaba

İstisnasız tüm canlılar için cinsiyete ve cinselliğe dayalı sömürü, tahakküm ve şiddetin var olmadığı yaşam alanları ve ilişkilenmeler için sürdürdüğümüz mücadelenin altıncı yılını doldurduk. 2019 yılında da, cinsel şiddetin yaşamlarımızda varlığını gösteren pek çok farklı biçimi ve benzer güç dinamiklerinin beslediği kesişimsel tüm diğer alanların karşısında konumlanarak söz, politika, bilgi ve materyal üretmeye devam ettik.

2019 yılı ülke olarak evrensel hak ve değerlerden uzaklaşmayı sürdürdüğümüz, insan hakları savunucularının kapatıldığı, LGBTİ+'lara yönelik ayrımcılığın yükseldiği ve küresel savaş politikalarından etkilendiğimiz bir yıl oldu. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de hak savunucuları kadına yönelik şiddet, cinsiyet ayrımcılığı, homofobi, transfobi, tecavüz, taciz; çocuklara, hayvanlara ve mültecilere yönelik hak ihlallerine sessiz kalmadı. Şilili kadınların öncülük ettiği **Las Tesis** protestosuna Ankara'da ve Türkiye'nin pek çok farklı şehrinden yüzlerce kadın destek verdi. Ankara Valiliği'nin, Olağanüstü Hal (OHAL) Kanunu kapsamında 18 Kasım 2017 tarihinde aldığı bir kararla, Ankara genelinde getirdiği LGBTİ+ etkinliklerine yönelik süresiz yasak; **Kaos GL**'nin yaptığı başvuru sonucunda, Nisan ayında Bölge İdare Mahkemesi kararıyla kaldırıldı.

9 Kasım 2019'da, hayatı boyunca insan dahil tüm hayvanların yaşadığı acıların, sömürülerin, cinayetlerin, cinsel şiddetin son bulması için mücadele eden yol arkadaşımız **Burak Özgüner**'i kaybettik. Kurulduğumuz günden itibaren hayvan hakları ve hak temelli yaklaşım konusunda dayanışma ilişkisi içinde olduğumuz Burak'ın kaybı bizleri çok derinden sarstı. Onun bıraktığı yerden hayvan hakları mücadelesinin bir ucundan tutmaya, cinsel şiddete maruz bırakılan en görünmeyen öznelerin sesini duymaya, duyurmaya devam ediyoruz.

2019'da yine güçlendirici bir perspektifle toplumsal algının dönüşmesi için farklı pratikler geliştirmeyi ve cinsel şiddet türlerinin önlenebilmesi adına koruyucu-önleyici çalışmalar üretmeyi sürdürdük. Kadınların, LGBTİ+'larin ve çocukların haklarını ihlal eden girişimlerle mücadele etmeye, hayatta kalanların haklarına yönelik iyileştirici kamusal uygulamaları talep etmeye devam ettik. **"Değişim Benimle Başlar"** diyerek cinsel şiddet, flört şiddeti, çocuklara ve hayvanlara yönelik cinsel istismar üzerine farkındalık artıran atölyelerde Türkiye'nin farklı şehirlerinden yüzlerce insanla bir araya geldik. **"Öyle Değil, Böyle!"** kampanyası ile cinsel şiddete dair mitleri yıkmaya ve onay kültürünü desteklemeye yönelik söz ürettik. Çocukların ve gençlerin bedensel söz haklarını daha görünür kılmak üzere yetişkinlerle çalıştık. Daha güvenli ilişkiler için üniversite öğrencileri ile bir araya geldik. Cinsel şiddetten hayatta kalanlara yönelik destek sistemlerini inceledik ve araştırdık.

**STGM Birlikte** programındaki 42 örgütten biri olarak, almaya başladığımız mentörlük desteği ile dışa dönük faaliyetlerimizin yanı sıra, ekip içi çalışmalarımıza ve 3 yıllık stratejik planımıza odaklanma şansı bulduk. **Sabancı Vakfı**'nın Türkiye'de toplumsal gelişmeye katkıda bulunan kişilerin öykülerini ve çalışmalarını görünür kılmak amacıyla hayata geçirdiği **"Fark Yaratanlar"** programına dahil edilerek, 2019 yılında fark yaratan örgütlerden biri olmanın mutluluğunu yaşadık. **TÜSEV**'in organize ettiği **Destekle Değiştir** programı kapsamında yapılan bağışlarla cinsel şiddet dava takip çalışmalarımızı daha düzenli olarak sürdürebildik.

Hak odaklı yaklaşımla, cinsel şiddeti konuşmaya ve gündemleştirmeye 2020 yılında da devam edeceğiz. Toplumsal dönüşüm için şiddetsiz iletişim ve dayanışma dileğiyle, 2020'de görüşmek üzere! :)

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

# BİZ KİMİZ?

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, Türkiye'de cinsel şiddetin ikili cinsiyet kutuplaşmasının ötesinde herkesi ilgilendiren bir mesele olarak kapsayıcı, kesişimsel ve güçlendirici bir yaklaşımla ele alınmasına ihtiyaç duyan; kadın, LGBTİ+, çocuk, hayvan, göçmen hakları ve ekoloji hareketlerinde yer almış/almaya devam eden aktivistler tarafından 2014 yılında, İstanbul'da kuruldu.

Sadece cinsel şiddet alanına odaklanan, yardım temelli değil hak temelli çalışan bir dernek olarak, çalışmalarımızı Türkiye dahilinde yürütüyoruz. Cinsel şiddetin; sistematik bir iktidar kurma/pekiştirme aracı olduğunu, ataerki, genel ahlak, ikili cinsiyet sistemi, ırkçılık, milliyetçilik ve benzeri iktidar mekanizmalarından beslendiğini unutmadan, aralarında hiyerarşi kurmadan mücadeleyi büyütmeye çabalıyoruz. Cinsel şiddete herkesin maruz bırakılabileceğini biliyoruz, bu nedenle hitap ettiğimiz kitleyle ilintili olarak kendimizi kadın, LGBTİ+, gençlik örgütü veya benzeri bir başlıkla sınırlı tanımlamıyoruz. Hem benzer hem farklı mücadele alanlarının kesişimine imkan sunan kuir ve feminist bakış açılarını/yöntemlerini benimsiyoruz, ürettiğimiz bilgi ve materyallerde bu kapsayıcılığı ve kesişimselliği gözetiyoruz.

***Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nin vizyonu:***

Cinsel şiddete dair var olan toplumsal algının; hayatta kalan bireyleri güçlendirecek, özgürleştirecek, her türlü tahakküm ve ayrımcılığı ortadan kaldıracak şekilde dönüştüğü, istisnasız tüm insanların ve hayvanların bedenlerinin kendine ait, özel ve değerli olduğu, sömürüden ve şiddetten uzak yaşama hakkına sahip olduğu bir dünya.

9 Kasım 2019'da kaybettiğimiz *Hayvan Hakları İzleme Komitesi Koordinatörü*, *Hayvan Hakları ve Etiği Derneği* ve *Yeryüzüne Özgürlük Derneği* kurucusu, dostumuz, yol arkadaşımız vicdani retçi, vegan aktivist Burak Özgüner'i özlemle anıyor ve arıyoruz.

*"imkânımız yok belki ama hayvanlar, insanlar ve doğa için yani istisnasız herkes için topyekûn özgürlük isteyenler olarak, "bulunduğumuz yerden dünyayı değiştirmeye devam edeceğiz", reddedişimiz, neşemiz, öfkemiz ile..."*

Burak Özgüner

# NELER YAPIYORUZ?

## ATÖLYE VE SEMİNERLER:

Cinsel şiddetin öğrenilen ve normalleştirilen bir olgu olduğunu, dolayısıyla önlenebileceğini biliyor; bu alanda eksikliğini hissettiğimiz koruyucu-önleyici çalışmaların artmasına yönelik atölye içerikleri hazırlıyor ve uyguluyoruz. Talep dahilinde ihtiyaca yönelik farklı atölye içerikleri geliştirerek ihtiyaç gruplarına, ebeveynlere, gençlere, meslek uzmanlarına ve sivil toplum çalışanlarına yönelik bilgilendirici atölye ve seminerler düzenliyoruz. Türkiye genelinde gerçekleştirdiğimiz bu atölyelerin değerlendirme ve raporlama yöntemleriyle veriye dönüşmesini sağlıyoruz.

## MATERYAL ÜRETİMİ & DİJİTAL AKTİVİZM:

Cinsel şiddetle ilgili toplumda dönüştürücü bir etki yaratan, bilinç ve farkındalık geliştiren, şiddetten hayatta kalanları, şiddete tanık olanları güçlendiren bir iletişim dili ve yaklaşımının oluşması için kampanyalar ve kavram tartışmaları yürütüyor, görsel ve bilgilendirici içerikler geliştiriyoruz. Etkin sosyal medya kullanımı, röportajlar, düzenli yayınlar, katıldığımız etkinlikler, yürüttüğümüz kampanyalar, ürettiğimiz görsel materyaller aracılığıyla bu dil ve yaklaşımı yaygınlaştırıyoruz.

## SAVUNUCULUK:

Cinsel şiddetin farklı biçimlerini görünür kılan ve bunlar arasında hiyerarşi kurulmamasına dikkat çeken; toplumda farklı biçimlerde baskı ve ayrımcılığa maruz bırakılanlar arası dayanışmayı önemseyen; cinsel şiddetten hayatta kalanların hak ve taleplerinin uygulanması, geliştirilmesi ve ihlallerin engellenmesine yönelik savunuculuk çalışmaları yapıyoruz.

## DESTEK:

Cinsel şiddetten hayatta kalanların haklarına ve ihtiyaçlarına yönelik hizmet ve destek veren kişi, kurum ve sivil toplum örgütlerinin kapasitelerini güçlendirici içerik çalışmaları yapıyoruz. Eğitim alanında çalışan meslek uzmanlarının çocuk ve gençlerle çalışabileceği atölye modülleri üreterek, koruyucu-önleyici çalışmaların artmasına katkı sunuyoruz. Kurum ve kuruluşlara; taciz ve şiddeti önleme politika metinleri hazırlama süreçlerinde danışmanlık veriyoruz. Başvuran ihtiyaç sahiplerine yönlendirme ve kaynak desteği sağlıyoruz. Destek birimleri haritası hazırlıyor, öz yardım materyalleri üretiyor ve yaygınlaştırıyoruz.

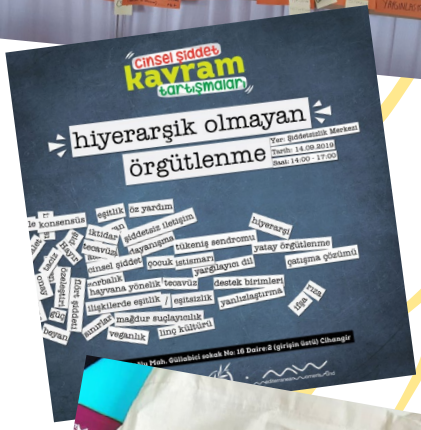

# TARİHÇE

## 2014
KURULUŞ

## 2015
- Kurumsal Strateji
- Sosyal Kuluçka Merkezi
- Web Sitesi
- Açık Toplantılar
- Farkındalık Etkinlikleri

## 2016
- Atölye ve Seminerler
- Görsel Üretimler ve Sosyal Medya
- Kadıköy Ofis
- #BunuYapabiliriz Kampanyası
- Kavram Tartışmaları
- Proje: Cinsel Şiddet Sustukça Artar; Hadi Konuşalım!
- Proje: Ne Var Ne Yok?!
- Futbolda Cinsel Şiddet Davaları

## 2017
- "Değişim Benimle Başlar" Atölyeleri
- Proje: Dilimizi Dönüştürüyoruz
- Ne Var Ne Yok?! - Yaygınlaştırma
- Kamu Kurumlarıyla İş Birliği
- Sempozyum: Futbolda Cinsel Şiddet ve Cinsiyet Ayrımcılığı
- Kampanya: #FutboldaCinsyetçiliğeSon
- Savunuculuk Çalışmaları

## 2018
- Proje: Öyle Değil Böyle!
- Proje: Destek Sistemi Nerede?
- Ne Var Ne Yok?! - Yaygınlaştırma
- "Değişim Benimle Başlar" Atölyeleri
- Sivil Toplum Kapasite Güçlendirme Atölyeleri
- Yerel Yönetimlerle İş Birlikleri
- Kampanya: "Çocuk Anlatır Sen Dinle; İstismarı Önle!"
- Koşuyolu Ofis
- Futbolda Cinsel Şiddetle Mücadele Paneli

## 2019
- "Değişim Benimle Başlar" Atölyeleri
- Proje: Öyle Değil Böyle!
- Ne Var Ne Yok?! Gençlik Çalışmaları
- Güvenli İlişkiler Üzerine Konuşuyoruz Üniversite Seminerleri
- Çocukların Bedensel Söz Hakları Yaygınlaştırma Programı
- Proje: Cinsel Haklar İnsan Haklarıdır
- Cinsel Şiddet Kavram Tartışmaları
- Kamu Kurumlarıyla İş Birliği
- Kapsayıcı Futbolu Düşlemek Etkinliği
- Savunuculuk Çalışmaları

# 2019'DA NELER YAPTIK?

| | |
|---|---|
| 8 | PROJE YÜRÜTTÜK |
| 6 | YAYIN ÇIKARDIK |
| 9 | VİDEO HAZIRLADIK |
| 4 | SAVUNUCULUK VE AĞ KURMA TOPLANTISINA KATILDIK |
| 5 | SAVUNUCULUK RAPORU HAZIRLADIK |
| 21 | ŞEHİRDE ETKİNLİK YÜRÜTTÜK |
| 11 | KAPASİTE GELİŞTİRME EĞİTİMİNE KATILDIK |
| 1494 | FAYDALANICIYA 69 ATÖLYE, EĞİTİCİ PROGRAMI VE SEMİNERLERLE ULAŞTIK |
| 1643 | GENÇLE ATÖLYE VE SEMİNERLER KAPSAMINDA BULUŞTUK |
| 15000 | KİŞİ İLE ETKİLEŞİMDE BULUNDUK |
| 91 | KİŞİYE HUKUKİ-SOSYAL DANIŞMANLIK VE YÖNLENDİRME DESTEĞİ SAĞLADIK |
| 1991 | KİŞİYE EĞİTİM DANIŞMANLIĞI VE KAYNAK DESTEĞİ SAĞLADIK |
| 27623 | FACEBOOK TAKİPÇİSİNE ULAŞTIK |
| 30149 | INSTAGRAM TAKİPÇİSİNE ULAŞTIK |
| 12126 | TWITTER TAKİPÇİSİNE ULAŞTIK |
| 1759 | YOUTUBE TAKİPÇİSİNE ULAŞTIK |
| 3,5 | MİLYONDAN FAZLA KİŞİYE "ÖYLE DEĞİL BÖYLE" KAMPANYASI İLE ULAŞTIK |

# DEĞİŞİM BENİMLE BAŞLAR!

Cinsel şiddet ve istismarın azalması için toplumda yanlış bilinenleri değiştirmek, koruyucu-önleyici çalışmaları yaygınlaştırmak, cinsel şiddetle mücadelede birey olarak bizlere düşen sorumlulukları hatırlatmak ve farkındalık yaratmak için hazırladığımız "Değişim Benimle Başlar" projesi 2019 yılında da devam etti. Farklı ihtiyaç gruplarına yönelik hazırladığımız atölye içeriklerine bir yenisini ekleyerek 4 modülden oluşturduğumuz atölye projesini Türkiye genelinde yürüttük. 4. modülün içeriğini ve uygulamasını Hayvan Hakları İzleme Komitesi (HAKİM) ile iş birliği içinde gerçekleştirdik.

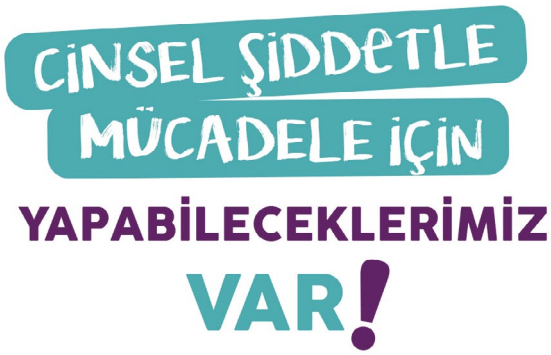

***Proje kapsamında uyguladığımız 4 farklı atölye içeriği:***

**MOD 1)** Flört Şiddeti ve Güvenli İlişkiler:

Flört şiddeti; tanımı, türleri, kavramlar ve toplumdaki yaygın mitler, toplumsal cinsiyet temelli şiddet, güvenli ilişkinin özellikleri

**MOD 2)** Cinsel İstismara Koruyucu Önleyici Yaklaşım:

Çocuklarla çalışırken hak temelli yaklaşım, çocuklar için onay ve sınır kavramları, cinsel istismarın tanımı ve biçimleri, cinsel istismara koruyucu-önleyici yaklaşım ve müdahale yöntemleri

**MOD 3)** Cinsel Şiddet, Kavramlar ve Mücadele Yöntemleri:

Toplumsal cinsiyet ve LGBTİ+ kavramlar, cinsel şiddet; tanımı, türleri, kavramlar ve toplumdaki yaygın mitler, güçlendirici dil ve yaklaşım

**MOD 4)** Hayvana Yönelik Cinsel Şiddetle Mücadele:

Ayrımcılık biçimleri, türcülük, hayvana yönelik cinsel şiddetin tanımı ve biçimleri, toplumsal algı ve kavramlar, hayvan özgürlüğü, hak temelli yaklaşım, mücadele ve sorumluluklar

değişim benimle başlar
ATÖLYELERİ

*MOD 1 - Travma Odaklı Psikososyal Destek Grubu, 25.6.2019*

*MOD 2 - Ağaçlı Çocuk Destek Merkezi Derneği, 29.9.2019*

*MOD 3 - Kıbrıs Mesarya, 5.10.2019*

*MOD 4 - Empati Derneği, 6.7.2019*

2019 yılında 17 şehirde **34 tam günlük atölye** gerçekleştirerek **665** kişiye ulaştık. Bu atölyelerin 24'ü İstanbul dışındaydı. 6 tane 1.Modül, 10 tane 2.Modül, 10 tane 3.Modül ve 8 tane 4.Modül atölyesi gerçekleştirdik. Proje kapsamında bir araya geldiğimiz gruplar arasında psikolojik danışmanlar, psikologlar, sosyal hizmet uzmanları, avukatlar, üniversite öğrencileri, sivil toplum çalışanları ve aktivistler yer alıyor.

# ÖYLE DEĞİL BÖYLE!

2018 yılında başladığımız, Rosa Luxemburg Vakfı'nca desteklenen "Öyle Değil Böyle" projesine 2019 yılında da devam ettik. Proje kapsamında **"Cinsel Şiddet Alanında Hak Temelli Habercilik"** atölye ve seminerleri vermenin yanında **"Cinsel Şiddetle Mücadelede Onay Kültürünü Yaygınlaştırma ve Farkındalık Çalışmaları"** başlığı altında kampanya yürütmek, görsel arşiv oluşturmak ve öz bakım görselleri üretmek gibi çeşitli faaliyetler gerçekleştirdik.

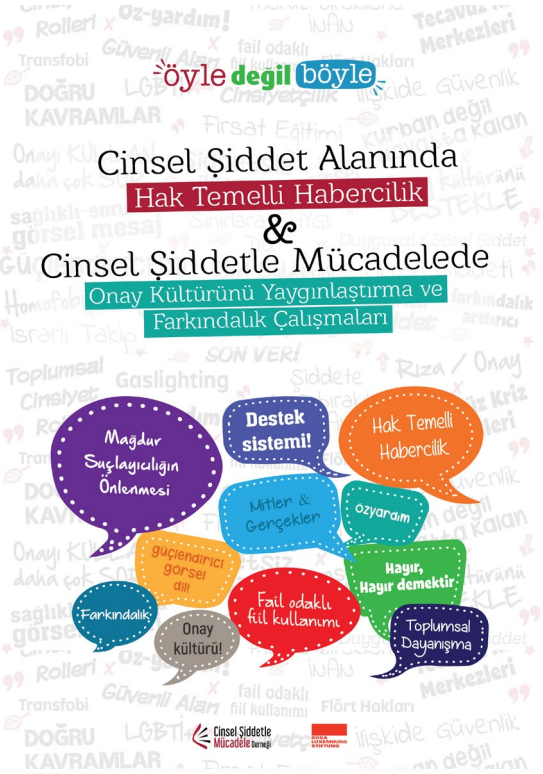


## Kampanya:
## Öyle Değil Böyle

Bu faaliyetlerden ilki Ayça Damgacı, Berrak Tüzünataç, Ceren Moray, Esra Dermancıoğlu, Hasibe Eren, Laçin Ceylan, Seyhan Arman ve Tülin Özen ile birlikte yürüttüğümüz "Öyle Değil Böyle" kampanyası oldu. "Öyle Değil Böyle" diyerek cinsel şiddete maruz bırakılanı suçlayan ve faili aklayan toplumsal algı ve yaklaşıma karşı planladığımız farkındalık kampanyasının lansmanını 13 Kasım'da Cezayir Restaurant'ta geniş bir katılımla gerçekleştirdik.

***Cinsel şiddet mitlerine karşı sanatçılarla birlikte belirlediğimiz mesajların olduğu posterler ve toplumun tüm kesimini çözümün bir parçası olmaya çağırdığımız video ile yaklaşık 3,5 milyon insana ulaştık.***

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele haftasında medya görünürlüğünü sağladığımız kampanya afişleri belediyelerin desteği ile İstanbul, Dersim, Eskişehir billboardlarında yer alırken, katıldığımız etkinliklerde Türkiye'nin farklı illerinde kampanyanın yayılmasını sağladık. Bunların yanı sıra 1000 poster basarak İstanbul'un çeşitli mekan ve sokaklarında posterleme çalışması yaptırdık.

"Dürtülerini kontrol edemiyor"
değil
CİNSEL ŞİDDET ÖĞRENİLİR, YANİ ÖNLENEBİLİR
öyle değil böyle
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

"Kadın dediğin edepli giyinecek"
değil
CİNSEL ŞİDDET MİTLERİNİ YENİDEN ÜRETME
öyle değil böyle
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

"Evlilermiş, sevgililermiş, ilişkisi varmış"
değil
KARŞILIKLI ONAY YOKSA CİNSEL ŞİDDET VARDIR
öyle değil böyle
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

"Benim başıma gelmez"
değil
HERKES CİNSEL ŞİDDETE MARUZ BIRAKILABİLİR
öyle değil böyle
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

"Birlikte alkol almışlar"
değil
CİNSEL ŞİDDETİN BAHANESİ OLMAZ
öyle değil böyle
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

"Koskoca profesör, yapmış olamaz"
değil
HERKES CİNSEL ŞİDDET FAİLİ OLABİLİR
öyle değil böyle
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

"Alt tarafı şaka yaptım"
değil
TECAVÜZ TEHDİDİNİN ŞAKASI OLMAZ
öyle değil böyle
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

"O saatte orada ne işi varmış?"
değil
CİNSEL ŞİDDET FAİLİN SUÇUDUR
öyle değil böyle
Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

# Cinsel Şiddet Alanında Hak Temelli Habercilik Atölye ve Seminerleri

Cinsel şiddet alanında hak temelli habercilik anlayışının yaygınlaşması için 9 farklı şehre giderek 11 tam günlük atölye ve 7 yarım günlük seminer gerçekleştirdik. Medya profesyonellerinin, iletişim fakültesi öğrencilerinin, yurttaş gazeteciliği ile ilgilenen aktivistlerin katıldığı bu etkinliklerle 461 kişiye ulaştık. Atölye sonunda uyguladığımız değerlendirme anketlerinde katılımcıların %91'i farkındalığının arttığını, %90'ı ise atölyenin konuyla ilgili bilgisini artırdığını ifade etti.

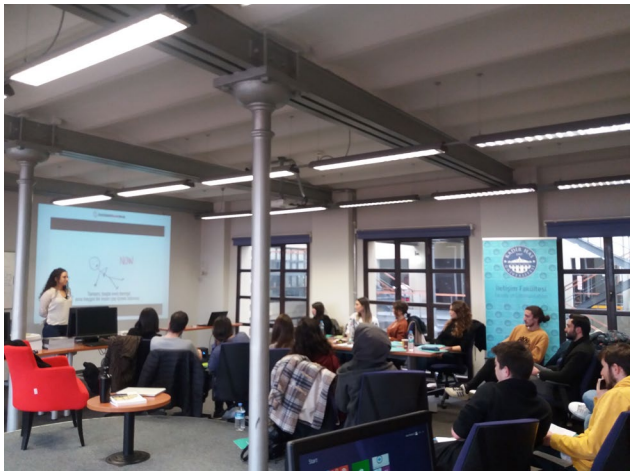

# Basın ve Medya Çalışanları için Görsel Arşiv

Aralık ayında, basın ve medya çalışanlarının cinsel şiddet haberlerinde kullanabilecekleri hak temelli görsellerin yer aldığı online görsel arşiv sitesini kullanıma açtık. Kolektif bir çalışmanın ürünü olan Görsel Arşiv web sitesi için için fotoğrafçı ve gazetecilerle bir araya geldik, 25 Kasım ve 8 Mart eylemlerinde kendi ürettiğimiz döviz ve lolipop fotoğraflarıyla birlikte cinsel şiddet haberlerinde temsili kullanılmak üzere konsept fotoğraflar çektik. 2019 yılında 103 hak temelli fotoğrafı arşive yükledik.

Cinsel şiddet haberlerinde hak temelli anlayışın yaygınlaşması için cinsel şiddete maruz bırakılanların kurbanlaştırılmadığı, güçsüzleştirilmediği, aksine haklarını koruyarak mücadele ve dayanışma mesajı veren görsel kullanımını teşvik etmeyi hedeflediğimiz Görsel Arşiv web sitesinin duyurusunu 2020 yılında yapmayı planladık.

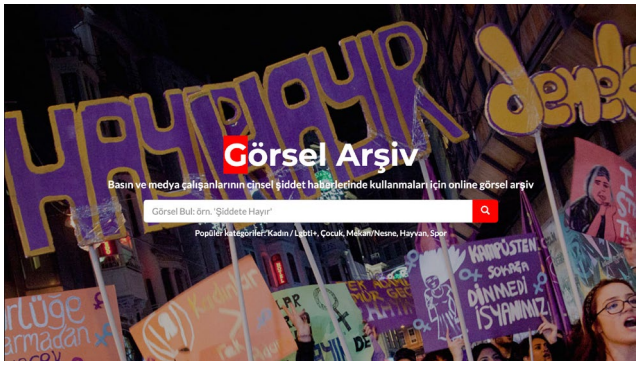


Web sitesi: [csgorselarsiv.org](csgorselarsiv.org)

# Öz Yardım Görselleri

2019 yılında hayatta kalanları desteklemek, dayanışmak, sağaltımlarına ve güçlenmelerine katkıda bulunmak için 14 öz yardım görseli ürettik. Bu görsellerin bazılarını bizimle paylaşılan öz yardım listeleri ile, bazılarını ise ihtiyaç duyduğumuz içerikleri geliştirerek hazırladık.

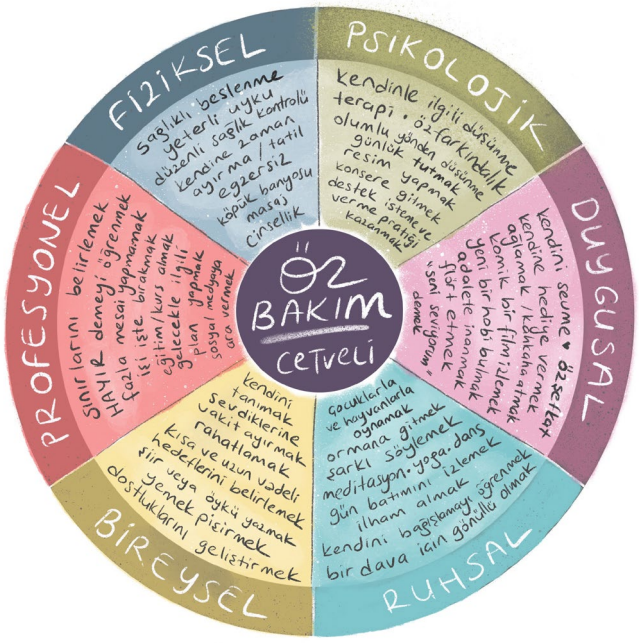

# "NE VAR NE YOK?!" GENÇLİK ÇALIŞMALARI

2019 yılında Ne Var Ne Yok?! gençlik çalışmaları aracılığı ile flört şiddeti, güvenli ilişkiler, kişisel sınırlar, onay kavramı ve toplumsal cinsiyet çeşitliliğine dair konularda içerikler üretmeye ve atölyeler düzenlemeye devam ederek koruyucu-önleyici yaklaşımın yaygınlaşmasına yönelik çalışmalarımızı sürdürdük. EMpower Vakfı desteği ile derneğimize ulaşan atölye taleplerine cevaben İstanbul içerisinde 5 farklı lisede yürüttüğümüz sınıf atölyeleri ile 14-18 yaş arası 995 gence ulaştık.

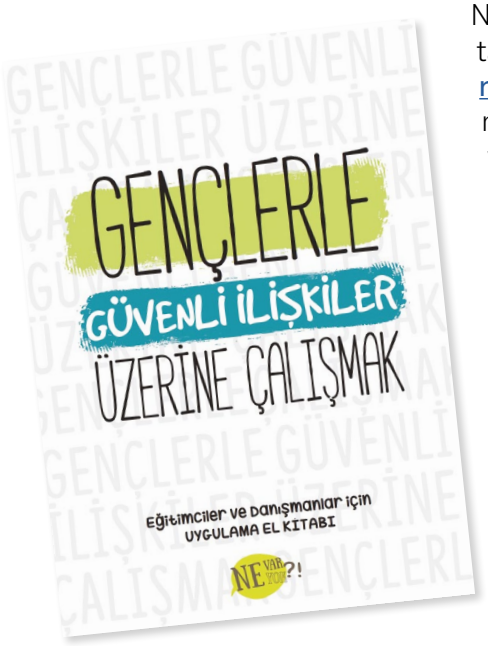


Ne Var Ne Yok?! Gençlik uygulamaları, Eğitimde Reform Girişimi (ERG) tarafından her yıl düzenlenmekte olan Eğitimde İyi Örnekler Konferansı'nın 2019 yılı **"Merak Edenler"** temalı organizasyonunda iyi örneklerden biri olarak seçildi. Proje içerikleri Nisan ayında Sabancı Üniversitesi'nde düzenlenen konferansta Türkiye'nin farklı yerlerinden gelen eğitimcilerle paylaşıldı.

"Gençlerle Güvenli İlişkiler Üzerine Çalışmak" isimli uygulama kitabı yıl boyunca talep eden meslek uzmanlarına ulaştırılmaya devam edildi. 2019 yılında talep üzerine Türkiye'nin 63 farklı şehrine toplam 133 kitap gönderimi sağlandı. Uygulama kitabının etki değerlendirme araştırmasının 2020 yılında tamamlanması planlanıyor.

Onay kavramı, kişisel sınırlar, flört hakları ve güvenli ilişkilerin özellikleri üzerine içerik üretmeye ve bu konularda farkındalık yaratmaya sosyal medya üzerinden devam ettik.

# "GÜVENLİ İLİŞKİLER ÜZERİNE KONUŞUYORUZ" ÜNİVERSİTE SEMİNERLERİ

2019 yılı boyunca yine üniversite öğrenci oluşumlarından ve bölüm öğretim üyelerinden gelen davetler doğrultusunda toplumsal cinsiyet, flört şiddeti, cinsellik, kişisel sınırlar, onay ve güvenli ilişkiler üzerine konuştuğumuz üniversite seminerlerine devam ettik. 2019 yılı boyunca Türkiye genelinde üniversitelerden aldığımız toplam 52 davetin, 2'si İstanbul dışı ve geri kalanı İstanbul olmak üzere 14'ünü gerçekleştirerek içeriklerimizi 19-25 arası 648 gence ulaştırdık.

# “ÇOCUKLARIN BEDENSEL SÖZ HAKLARI” YAYGINLAŞTIRMA PROGRAMI

2018 yılında Şişli Belediyesi **Toplumsal Eşitlik Birimi**’nin öncülüğünde hayata geçirdiğimiz ‘Çocuk Anlatır, Sen Dinle; İstismarı Önle!’ isimli bir kampanyanın ardından İstanbul ve Türkiye genelinden aldığımız yoğun talepler üzerine; çocukların bedensel söz, mahremiyet ve katılım haklarını odağa alan bir yaklaşımla, yetişkinlerden yetişkinlere aktarılarak yaygınlaştırılabilecek bir model geliştirmeye karar verdik. 2019 yılı ocak ayında Sivil Toplum için Destek Vakfı (STDV) Çocuk Fonu desteği ile “Çocukların Bedensel Söz Hakları” isimli yaygınlaştırma programını oluşturmaya başladık.

Yine Şişli Belediyesi Toplumsal Eşitlik Birimi desteği ile 2 farklı grup ile yoğun çalışmalar yürüterek seminerleri yaygınlaştırmak üzere ekibimizi büyüttük. Program kapsamında ilk çalıştığımız ekip Şişli Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM) ilk ve ortaokul psikolojik danışman ve rehber öğretmenleri oldu. Ardından İstanbul’a bağlı farklı ilçe belediyelerinde görev alan 20 meslek uzmanı ile çalıştık.

Ulaştığımız 40 yeni uzman 2019 yılı süresince kendi okullarında ve yerellerinde seminerler yürüterek aralarında ebeveynler, öğretmenler ve belediye personelinin bulunduğu toplam 518 yetişkine ve 900 çocuğa ulaştılar. Uygulamalar süresince gözlem ve geribildirim ile hem ekibi destekledik hem de programın geliştirilmesine yönelik ihtiyaçları tespit ettik. Kadıköy, Beşiktaş, Şişli, Ataşehir, Kartal, Sarıyer, Beylikdüzü ve Küçükçekmece Belediyeleri Toplumsal Eşitlik Birimleri, Kadın Dayanışma ve Danışma Merkezleri, Sosyal Hizmet ve Bilim Sanat Merkezleri çatısı altında çalışan ruh sağlığı uzmanlarıyla çocukların bedensel söz haklarını konuşmaya, tartışmaya ve yaygınlaştırmaya 2020'de de büyüyerek devam edeceğiz.

11:55

01 Ağustos 2019

**KÜÇÜKÇEKMECELİ ÇOCUKLAR, BEDENSEL SÖZ HAKLARINI ÖĞRENİYOR**

**Küçükçekmece Belediyesi tarafından düzenlenen Bedensel Söz Hakkı Atölyesi'ne 850 öğrenci katıldı.**

## Program kapsamında değinilen konular:

- Toplumda süregelen çocuk algısı ve çocuklara yaklaşım
- Çocuk hakları ve çocuk katılımı
- Çocukların bedensel söz hakları ve çocuklar için onay kavramı
- Çocuklarda cinsel gelişim ve ailede cinsellik eğitimi
- Cinsel istismarın tanımı ve farklı biçimleri
- Cinsel istismar hakkında doğru bilinen yanlışlar
- Koruyucu-önleyici yaklaşım ve iyi uygulama örnekleri
- Cinsel istismarı fark etmek ve istismara müdahale yöntemleri
- Cinsel istismarla mücadelede yetişkinlere düşen sorumluluklar
- Bildirim yükümlülüğü ve hukuki boyut
- Yetişkin seminerleri için materyal ve öneriler

# DESTEK SİSTEMİ NEREDE?: csdestek.org

*Cinsel şiddete maruz kaldım, ne yapmalıyım? Nerelere, nasıl başvurabilirim? Kimlerden, hangi kurumlardan destek veya hizmet alabilirim? Öz yardım nedir? Kendime nasıl yardımcı olabilirim?* gibi sorulara cevap vermek amacıyla cinsel şiddetten hayatta kalanların ihtiyaçları düşünülerek 2018 yılında hazırlanan **csdestek.org** web sitesini geliştirme çalışmalarına bu yıl da devam ettik. Sitenin daha çok ihtiyaç sahibine ulaşması ve geliştirilmesi için gönüllü arkadaşlarımızla site hakkında geri bildirim toplantıları düzenledik. Sitenin eksik ve ihtiyaçlarını belirledik, iyileştirme planları yaptık. Şiddet sonrası hizmet sağlayan kurumlarla görüşülerek hazırlanan İstanbul Birimler Haritası'nda yer alan kurumların iletişim bilgilerini güncelledik. Bu kurumların hizmet alanları, iletişim bilgileri ve çalışma saatlerine de harita üzerinden ulaşılabilir.

2020 yılında da **csdestek.org**'un daha çok ihtiyaç sahibine ulaşması ve geliştirilmesi için çalışmalara devam edeceğiz.

# “CİNSEL HAKLAR İNSAN HAKLARIDIR”

## Gençlerin Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Bilgilerine Erişiminde Güncel ve Çevrimiçi Modeller

**“Cinsel Haklar İnsan Haklarıdır!” Projesi, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği ve Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği’nin ortak olarak yürüttüğü bir karşılıklı öğrenme projesidir.**

Gençler arası güvenli ilişkiler ve güvenli cinsellik üzerine çalışan iki dernek olarak, bu proje ile alandaki bilgi birikimi ve deneyimlerimizi birbirimizle paylaşmayı, cinsel şiddeti önleme noktasında cinsel sağlık bilgisinin önemini görünür kılmayı hedefledik.

EMpower Vakfı desteği ile 2019 Kasım ayında başladığımız projenin ilk iki ayında örgütler arası bilgi ve deneyim aktarımı sağlamak, cinsel şiddet ve cinsel sağlık alanında ortak dil ve yaklaşım geliştirmek amacıyla karşılıklı öğrenme atölyeleri yürüttük. Cinsel sağlık ve üreme sağlığı hakları, cinsel şiddetle ilgili temel kavramlar ve güvenli ilişkilerin özelliklerini konuştuğumuz bu atölyeler aracılığı ile projenin devamında geliştireceğimiz ortak sosyal medya içerikleri üzerine tartışma fırsatı bulduk.

Yine proje kapsamında, *CSBR (Müslüman Toplumlarda Cinsel Bedensel Haklar Koalisyonu)* tarafından her yıl Kasım ayında düzenlenen *ODOS (One Day One Struggle)* isimli online kampanyaya katıldık. Kapsamlı cinsellik eğitiminin bir insan hakkı olduğu vurgusuyla katıldığımız kampanya metninde cinsel sağlık ve üreme sağlığı alanında doğru bilgiye erişimin önündeki engellerin kalkması ve genç insanların kapsamlı cinsellik eğitimine erişmelerine fırsat verecek politikaların üretilmesi için gençlerin karar alma mekanizmalarına dahil edilmesini ve gereğinin yapılması talebimizi dile getirdik.

Proje süresince üreteceğimiz ortak sosyal medya içeriklerinin ilkini Aralık ayında, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlara bağlı mahremiyet ve sınır ihlalleri, ayrımcılık, dışlama, baskı ve zorlamalara dikkat çekmek üzere 1 Aralık Dünya Aids gününde yayınladık.

Proje, iki derneğin cinsel sağlık ve cinsel şiddet alanlarında daha az görünür olan hak ihlallerini gündeme taşıyacağı genç dostu online içeriklerin paylaşımı ile 2020 yılında faaliyetlerine devam edecek.

# CİNSEL ŞİDDET KAVRAM TARTIŞMALARI

**Şiddetsizlik Merkezi ile birlikte gerçekleştirdiğimiz "Cinsel Şiddet Kavram Tartışmaları" projesi, şiddet ve cinsel şiddet kavramları konusunda tartışma alanları açmayı, gündelik hayatımızın bir parçası haline gelen baskı ve diğer şiddet biçimlerinden etkilenişlerimizi ve bunlara verdiğimiz tepkileri paylaşma, alternatifler yaratma konusunda bir zemin sağlamayı hedefledi.**

Şiddet ve cinsel şiddet çerçevesinde kullanılan çeşitli kavramların tartışılması amacıyla Eylül ayına kadar toplamda 7 atölye düzenledik. Birinci atölye çerçeveyi oluşturmak ve zaman çizelgesini belirlemek amacıyla gerçekleştirildi. **Şiddetsiz İletişim, Aktivist Tükenmişliği, Eşitler Arası İlişkiler, Onarıcı ve Dönüştürücü Adalet, Anti-Hiyerarşik Örgütlenme ve İlişkilerde Güç** temalarında oldu. Atölyelerde katılımcıların verilen konuları sorgulaması, analiz etmesi, tartışması, konuları bir bağlam içinde değerlendirmeleri ve harekete geçmeleri için beyin fırtınası, küçük grup tartışması, senaryolar, dünya kafe ve diğer farklı alıştırmalar ile deneyimsel öğrenme metodolojisi kullanıldı.

Aktivist tükenmişliği ve şiddetsiz iletişim atölyeleri Şiddetsizlik Merkezi ve Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nin kapasitelerini geliştirme, iç örgütlenme yapılarını güçlendirmek amacıyla kapalı atölyeler olarak gerçekleşti. Diğer atölyeler ise açık çağrı ile konu ile ilgilenen kişilerin yüksek motivasyonlu katılımları ile gerçekleşti, atölyelerin bir başka avantajı konu ile ilgili kişilerin bir araya gelmesi ve ağ oluşturmaları oldu. Atölyelere toplam 160 kişi katıldı.

Her atölyenin sonunda katılımcılar atölye sonunda gerçekleştirilen final çemberlerinde atölyeden yarar sağlayıp sağlamadıklarına ve iyileştirilecek herhangi bir şey olup olmadığına dair geri bildirimde bulundular. Metodoloji ve içerik hakkında da olumlu geri bildirimler veren katılımcılar, bazı farklı kavramlar üzerine tartışma serilerinin devamını istedi.

#FootballPeople Weeks 10 – 24 Oct 2019

# KAPSAYICI FUTBOLU DÜŞLEMEK

17 Ekim'de Fare Network desteğiyle, İstanbul Bilgi Üniversitesi Spor Yöneticiliği Bölümü ve Bilgi Gender ile birlikte #FootballPeople kampanyası kapsamında **"Kapsayıcı Futbolu Düşlemek"** etkinliğini gerçekleştirdik. Futbolu nasıl kapsayıcı bir hale getireceğimizi kadın ve kuir futbol takımlarından ve taraftar gruplarından temsilcileri, kapsayıcı futbol alanında düşünen akademisyen ve sivil toplum çalışanları, medya temsilcileri ve öğrencilerin katılımıyla birlikte düşledik. Kadın ve LGBTİ+ / kuir futbol kulüplerinin görünürlüğüne katkıda bulunmak; kapsayıcı futbol alanında toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifini genişletmek ve gruplar arası iletişimi güçlendirerek geleceğe dair birlikte düş kurmayı amaçladık. Şiddetsizlik Merkezi ve BoMoVu iş birliği ile organize ettiğimiz, deneyimsel tartışma metodlarını kullandığımız etkinlikte katılımcılar gruplara ayrılarak belirlenen temalar kapsamında yine futbol alanında sorunlar, çözüm önerileri ve güçlendiren alanları tartıştı, futbol maçı ve egzersizler yapıldı, doğaçlama oyunlar oynandı.

# ÇOCUKLARIN BEDENSEL SÖZ HAKLARI

## UYGULAMA KILAVUZU

Çocukların Bedensel Söz Hakları Yaygınlaştırma Programı kapsamında hazırladığımız bu kılavuz, uygulamaları yaygınlaştıracak program katılımcılarımızın seminerlerde yararlanması için basılı bir yayın olarak tasarlandı. Kılavuz, uygulama yönergesinin yanı sıra; cinsel istismarın tanımı, türleri, cinsel istismarla ilgili yaygın yanlış inanışlar, mücadele ve müdahale yöntemlerine dair bilgiler içeriyor.

# TACİZ / TECAVÜZ BENİM SUÇUM DEĞİL!

## Cinsel Şiddet - Cinsel Saldırıdan Hayatta Kalanlar İçin Bilgiler

Destek Sistemi Nerede Projesi kapsamında 2018 yılında ürettiğimiz **"Benim Suçum Değil!"** kitapçığını güncelleyerek yeniden bastık. "Benim Suçum Değil!"; cinsel şiddete maruz bırakılanlara hitap ediyor ve cinsel şiddet sonrası seçeneklerimize dair bilgiler içeriyor. Cinsel şiddet veya saldırı türlerine dair kavramların açıklandığı kitapçık hayatta kalanlara şiddetin salt yabancılar değil, tanıdığımız ve güvendiğimiz kişilerden de gelebileceğini hatırlatarak şiddeti tanımlama sürecimize destek oluyor. Şiddet sonrası yalnız ve seçeneksiz olmadığımızı sıklıkla vurgulayan kitapçık, şiddet sonrası yaşadığımız süreçte izleyebileceğimiz çeşitli yollar, bu yollardan biri olan şiddeti bildirme ve şikayetçi olma süreci, sağlık ve hukuk desteği alırken mevcut standartlarda hangi adımların izlenebileceği ve hangi haklara sahip olduğumuzla ilgili ayrıntılı bilgiler içeriyor.

"Benim Suçum Değil!" kitapçığını yürüttüğümüz atölye ve etkinliklerde faydalanıcılarla, ayrıca bu alandaki paydaşlarımız olan kişi ve kurumlarla paylaşıyoruz. Kitapçığın dijital versiyonuna web sitemizden ulaşabilirsiniz.

# EĞİTİMDE NE VAR NE YOK?!

## Flört Şiddeti: Okul Odaklı Önlem ve Müdahalede Engeller, İhtiyaçlar ve Çözüm Önerileri

**ARAŞTIRMA RAPORU**

Okul psikolojik danışmanlarının akran ve flört şiddetini tanıma, önleme ve şiddete müdahaleye yönelik mesleki kapasitelerini geliştirme ve okul ortamında gençlerle koruyucu-önleyici çalışmalar yapmalarını destekleme amacıyla 2018 yılında yürüttüğümüz Ne Var Ne Yok?! Yaygınlaştırma Projesi'nin araştırma sonuçlarını raporlaştırdık. Ezgi Toplu Demirtaş tarafından yürütülen ve lise okul psikolojik danışmanlarının görüşlerini içeren araştırma, gençler arası ilişkilerde yaşanan flört şiddetine okul odaklı önlem ve müdahaledeki engellerin, ihtiyaçların ve çözüm önerilerinin altını çizerek önleyici çalışmalar noktasında önemli bir veri sunuyor.

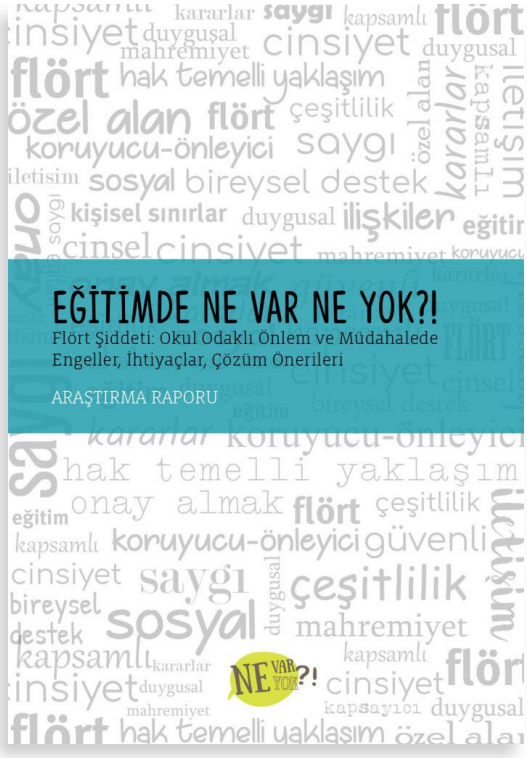

# DEVRİM EVDE BAŞLAR!

## Risk Almak: Tabandan Örgütlenen Topluluğun Sorumluluk Üstlendiği Stratejileri Uygulama

Kuzey Amerika kökenli Tecavüze ve İstismara Karşı Topluluklar (CARA) ve Berlin Dönüştürücü Adalet Kolektifi tarafından yazılan iki metinden oluşan bu yayını, 2018 yılında Berlin'de cinsel şiddetten hayatta kalanların hayatta kalanlar için düzenlediği Mitsprache adlı kongreye katılımımızın ardından 2019 yılında Türkçeye tercüme ettik ve online olarak yayımladık. Dernek olarak Türkiye'de bir süredir cinsel şiddet alanında "onarıcı adalet" ve "dönüştürücü adalet" tartışmalarının eksikliğini hissediyoruz. Türkiye'de hâlâ bazı çevrelerce tartışmalı görülen beyanın esaslığı kavramını açımlamasının yanı sıra, bu yayının aktivistlerin, feminist örgütlerin ve sivil toplum camiasının çalışmalarına katkıda bulunacağını umduğumuz iki temel özelliği var: Devrim Evde Başlar, hukuki anlamda devlet zorunun ötesinde bir adalet anlayışının nasıl mümkün olabileceğine dair yeni bir perspektif sunuyor. Cinsel şiddet konusunu feminizm ve kesişimsellik perspektiflerinden ele alıp cinsel şiddetin sorumluluğunu topluluğun sorumluluğu addederek çözümlenme sürecinde hayatta kalanın desteklendiği ve failin de uygun dönüştürücü yaptırım mekanizmalarına karşı yükümlü olduğu bir yapı öneriyor.

# KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

**'Değişim Benimle Başlar'** projesi kapsamında cinsel şiddeti konuşurken alışageldik mitleri yeniden üreten kavramların yerine güçlendirici kavramlar kullanmak, hayatta kalanı suçlayan ve mağdurlaştıran dili değiştirmek için önerdiğimiz ve yaygınlaştırmaya çabaladığımız kavramları bir araya getirdiğimiz kavramlar sözlüğünü yayınladık. Sözlüğün dijital versiyonuna web sitemizden ulaşabilirsiniz.

# KONSER: DEĞİŞİM MÜZİKLE BAŞLAR!

*"Her gün, her koşulda, hep birlikte şiddetsiz bir dünya"* hayalinde buluştuğumuz Şiddetsizlik Eğitim ve Araştırma Merkezi ile birlikte **"Değişim Müzikle Başlar!"** gecesinin ikincisini bu yıl 3 Mayıs tarihinde düzenledik. Müzikseverleri şiddete karşı bir araya gelmeye ve müziğin birleştirici ruhuyla değişimi başlatmaya çağırdığımız gecede; **Güneş Özgeç, Gaye Su Akyol** ve **İpek İpekçioğlu** bizimle oldu.

**Şiddete karşı değişimi kendinden başlatmaya inanan, mücadeleyi bir ucundan tutan, umudumuzu artıran, destek olan herkese çok teşekkürler...**

# KATILDIĞIMIZ PANEL, ATÖLYE VE SEMİNERLER

- 13 Ocak'ta **Susma Bitsin İnisiyatifi**'nin davetiyle, sinema sektöründe çalışan kadınlarla toplumsal cinsiyet, cinsel şiddetle ilgili kavramlar, koruyucu-önleyici yaklaşım ve müdahale yöntemleri üzerine bir araya geldik.

- 2 Mart'ta **İstanbul Cerrahpaşa Üniversitesi Tıp Öğrencileri Birliği**'nin düzenlediği **Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Çalıştayı**'nda kavramlar ve cinsel şiddete hak temelli yaklaşım üzerine sunum yaptık.

- 20 Nisan'da **Sosyal Hizmet Uzmanları Kongresi**'ne katılarak Toplumsal Cinsiyet anlatımı ve Cinsel Şiddet Destek Sistemi üzerine bir sunum gerçekleştirdik.

- 25 Nisan'da TÜSEV'in düzenlediği Hülya Bozkurt Doğan'ın kolaylaştırıcısı olduğu **"Bireysel Bağışçılarla Sürdürülebilir İlişkiler Kurmak Atölyesi"**ne katıldık.

- 29 Nisan'da **Bakırköy Rehberlik Araştırma Merkezi Cinsel İstismara Koruyucu Önleyici Yaklaşım Semineri**'ne katılarak cinsel istismarın tanımı, farklı türleri, cinsel istismarla ilgili yaygın mitler ve istismarın önlenmesinde yetişkinlere düşen sorumlulukları konuştuk.

- 23 Mayıs'ta bu yıl ikincisi düzenlenen Ladyfest'te **"Hiç On(lar)a Sordun mu?"** adında onay kavramı ve güvenli ilişkiler üzerine ilk defa hazırladığımız bir atölye çalışması gerçekleştirdik.

- 26 Mayıs'ta İstanbul İsmail Beşikçi Vakfı'nın düzenlediği "Ayrımcılığın Tezahürleri" konferansında **"Ayrımcılık ve Cinsiyet"** başlıklı panele konuşmacı olarak katılarak Cinsiyet Temelli Şiddet, Cinsel Şiddet, Ayrımcılık ve Medya sunumu gerçekleştirdik.

- 14 Haziran'da **İzmir Barosu Kadın Hakları Danışma ve Hukuk Araştırmaları Merkezi Çalıştayı**'nda Rıza Kavramı ve Tecavüz Kriz Merkezleri sunumu gerçekleştirdik.

- 13-16 Eylül tarihleri arasında, İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi (ÇOÇA) tarafından yürütülen **Genç Sesler Projesi** kapsamında, çocuklar ve gençler bakımından katılım politikalarının temel sorunlarını ele alan ve bu sorunları çözümleyebilecek yenilikçi fikirlerin tartışıldığı alanlar oluşturmayı hedefleyen bir çocuk katılımı eğitimi düzenlendi. Çocuk haklarının hayata geçmesini dert edinen ve parçası olduğu çocuk çalışmalarında çocuk katılımının ön planda olmasını hedefleyen kişi ve/veya kurumların katıldığı eğitimde biz de yer alarak çocuk ve gençlik çalışmalarımızı nasıl daha katılımcı hale getirebileceğimiz üzerine düşünme fırsatı bulduk.

- 21 Eylül'de Birlikte programı kapsamındaki 42 STK'nın stand açtığı ve bir araya geldiği **Sivil Sesler Festivali**'nde ilk gün oturumuna 6 STK ile birlikte katıldık.

- 16 Kasım'da **Marmara Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uygulama Araştırma Merkezi** (MARPAM) öncülüğünde düzenlenen **"IX. Uluslararası Yükseköğretimde Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Araştırmaları Kongresi"**nde üniversitelerde ele alınması gereken bir problem olarak flört şiddeti üzerine konuştuk ve derneğimizin bu alandaki çalışmalarından bahsettik.

- 16 Aralık'ta **Kapsayıcı Kentler Projesi** kapsamında **Karşıyaka Belediyesi**'nin iletişim birimi çalışanlarına yönelik atölyesine katılarak Hak Temelli İçerik ve Görsel Üretimi: Kapsayıcı ve Eşitlikçi Yaklaşım üzerine konuştuk.

- 20 Aralık'ta **Beylikdüzü Belediyesi Yerel Eşitlik Eylem Planı Çalıştayı**'na katılarak toplumsal cinsiyet temelli şiddet ve cinsel şiddetin önlenmesi için belediyelerden taleplerimizi ilettik.

2019 boyunca ürettiğimiz farkındalık artırıcı ve bilgilendirici görsel üretimlerden bazıları...

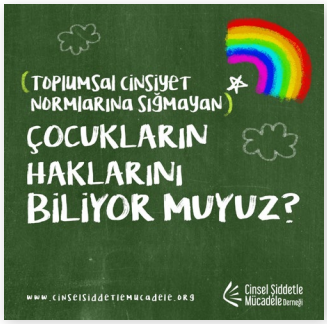

Daha fazlası için:
http://cinsiyetsiddetlemucadele.org/gorsel-uretimler
http://oyledegilboyle.org

## Çocuğa Karşı Şiddeti Önlemek için Ortaklık Ağı'nın 2019-2021 dönemi Yürütme Kurulu üyeliğine seçildik

2015 yılından itibaren üyesi olduğumuz Çocuğa Karşı Şiddeti Önlemek İçin Ortaklık Ağı'nın 27 Nisan 2019 tarihinde yapılan **4. Olağan Genel Kurul Toplantısı** Ankara'da gerçekleştirildi. Genel Kurul'da 2019-2021 döneminde Yürütme Kurulu üyeliğine seçildik. Bizi destekleyen ve bize güvenen tüm ağ üyelerine teşekkür ederiz. Yeni dönemde birlikte olacağımız tüm yürütme kurulu üyelerine de yeni görevlerinde başarılar dileriz.

Çocuğa Karşı
Şiddeti Önlemek İçin
Ortaklık Ağı

## Sivil Toplum Okulu'na (STOK) katıldık

STGM **Kaynak Merkezi Birimi** tarafından açılan ve uzun dönemli bir eğitim programı olan ve Avrupa Birliği tarafından desteklenen Sivil Toplum Okulu (STOK) atölyelerine Ekim ayından itibaren katılım göstermeye başladık. Sivil toplum örgütlerinin alanlarında araştırma yapabilme, doğru bilgiyi üretebilme ve etkili bir savunuculuk faaliyeti yürütebilme kapasitelerini geliştirmeyi amaçlayan programda STÖ'ler ve uzmanlarla bir müfredat çerçevesinde 7 ay sürecek olan eğitimlerde 2020 yılında da bir araya gelmeye devam edeceğiz.

## Arnavutluk'ta İkinci Bölgesel Forum'a katıldık

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği olarak Batı Balkanlar ve Türkiye'de İstanbul Sözleşmesi'nin Uygulanmasının Desteklenmesi başlığında Arnavutluk başkenti Tiran'da gerçekleşen İkinci Bölgesel Forum'a katıldık. İlki 2018 Kasım'da Kuzey Makedonya'nın başkenti Üsküp'de yapılmış olan 2 günlük forumların bu ikincisinde; yine söz konusu bölgedeki 7 ülke olan Arnavutluk, Bosna-Hersek, Kosova, Montenegro, Kuzey Makedonya, Sırbistan ve Türkiye'de İstanbul Sözleşmesi'ne uyumun yasal, sosyal ve politik düzlemde ne derece sağlandığı, kadınlara ve kız çocuklarına yönelen her türden şiddetin önlenmesinde nelerin gelişip nelerin eksik kaldığı üzerine oturumlar ve grup tartışmaları yürütüldü. Forumun ikinci günü ise özellikle cinsel

şiddet konusunda ülkelerdeki koruma ve önleme politikalarına ayırıldı. Cinsel şiddete yönelik iyi uygulama örneklerinin anlatıldığı oturumda, cinsel şiddet konusunda ülkelerindeki iyi uygulamaları anlatan 5 ülkenin konuşmacıları arasında Türkiye ve Karadağ'ı (Montenegro) temsil eden kimse bulunmuyordu.

## "Yaşadığımız Yerler ve Yerel Seçimler" toplantısına katıldık

Kadın Koalisyonu'nun çağrısıyla hayatlarımıza ve yaşadığımız yerlere sahip çıkma, yeni dayanışma yolları aramak için **"Yaşadığımız Yerler ve Yerel Seçimler"** toplantısına katıldık.

Kadın Koalisyonu, Birleşmiş Milletler Kadın iş birliği ile 11-12 Ocak tarihlerinde Ankara'da seçim izleme çalışmaları buluşması gerçekleştirdi. Koalisyon bileşeni 120 kadın ve LGBTİ+ örgütüyle yerel seçimlerin izlenmesi değerlendirilerek kadın siyasetçilere yönelik dijital şiddet ve zorbalık, dijital araçların kullanımı, yerelde politika, karar ve uygulama süreçlerine katılım, kampanya hazırlıkları ve uygulaması, uluslararası yapılar ve yerel siyaset ilişki-

KADIN KOALİSYONU

leri konuları ele alındı. Ayrıca, uluslararası yapılar ve yerel siyaset, Birleşmiş Milletler Kadın Statüsü Komisyonu (CSW), Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi (ECOSOC), Avrupa Kadın Lobisi (AKL) gibi yapı ve platformların işlevlerini konuştuk. Diğer bileşen örgütlerle birlikte yol haritamızı oluşturmak ve dayanışma alanları kurmak üzere ihtiyaçlarımızı tartıştığımız toplantıda dayanışmanın dönüştürücü etkisini bir kez daha deneyimledik.

## Sığınaklar Kurultayı'na katıldık

1998 yılı 25 Kasım Uluslararası Kadına Yönelik Şiddete son gününde başlayan ve her yıl Türkiye'nin farklı illerinde gerçekleşen Sığınaklar Kurultayı bu yıl **2-4 Kasım** tarihlerinde **"Sığınaksız Bir Dünya"** şiarıyla İstanbul'da gerçekleşti. Kadın ve LGBTİ+ örgütler, feminist oluşumlar, belediyeler, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı kurumlarda kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışan uzmanların katılımı ile gerçekleşen buluşmada "Şiddetle Mücadele için Feminist Sosyal Politikalar" dünyadan örnek uygulamalar incelenerek değerlendirildi. Koruyucu-önleyici yaklaşımların geliştirilmesi ve şiddet sonrası hizmet mekanizmalarının işletilmesi çalışma alanımız olduğu için kurultay bileşenleri ile destek mekanizmaları üzerine yoğunlaşmak, bilgi paylaşmak İstanbul Cinsel Şiddet Destek Birimleri'nin bulunduğu csdestek.org sitemizdeki hizmet haritamızın gelişimine katkı sağladı.

## Savunuculuk Raporlarımız

- CŞMD 2019 Cinsel Şiddet Başvuru ve Yönlendirme Raporu
- UN Women Türkiye Kadına Yönelik Şiddetin Sonlandırılması Strateji Belgesi için CŞMD Görüş ve Önerileri (Tavsiye Raporu)
- Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nin Belediyelere Yönelik Hizmet Ve İş Birliği Önerileri (Tavsiye Raporu)

## Kollektif Ulusal ve Uluslararası Savunuculuk Raporları

- Türkiye'nin 2. Gönüllü Ülke Raporlaması Sivil Toplum Alternatif Raporu (9-18 Temmuz 2019)
- KEFEK Alt Komisyonu Bilgi ve Görüş Talebine ilişkin Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği Raporu – 4 Kasım 2019 (Raporu kollektif hazırlayıp örgütler olarak ayrı yolladık)

# ÇŞMD 2019 Cinsel Şiddet Sonrası Destek ve Yönlendirme Raporu

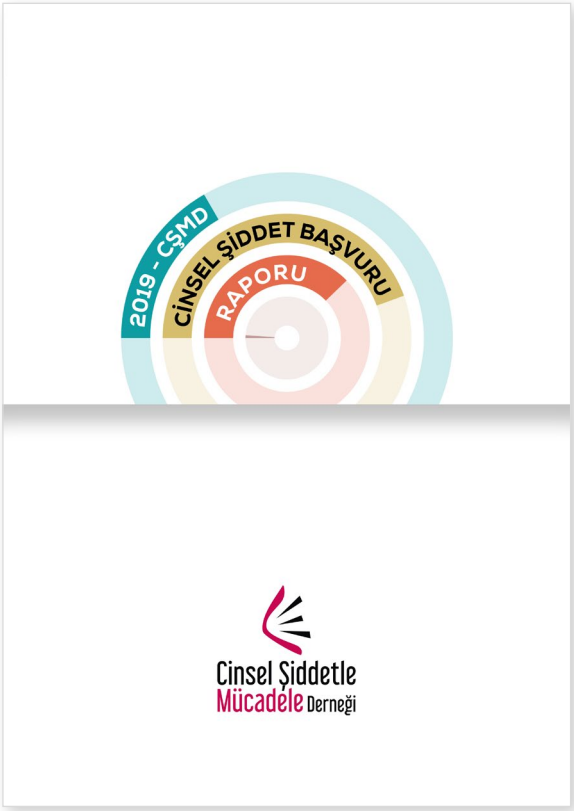


Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği olarak, 2019 yılında bize ulaşan hayatta kalan ve yakınlarının şiddet sonrası soru ve taleplerine dair veriler içeren bir rapor yayınladık. Rapor kapsamında ÇŞMD'nin kurulduğu günden bugüne şiddet sonrası talep ve başvuruların yönetilmesine dair geçirdiği aşama, kurumun kapasitesi ve örgütsel öğrenme sürecini aktaran kısa bir değerlendirme sonrasında, ÇŞMD'ye 2019 yılı süresince gelen telefon ve e-posta başvurularına dair bazı grafik veriler sunuluyor. Başvuranların hangi cinsel şiddet türlerine dair derneğe ulaştıkları, daha çok hangi tür destekleri talep ettikleri, başvuranların derneğe hangi illerden ve nasıl ulaştıkları gibi verilerin yanı sıra cinsel şiddet konusundaki ihtiyaç ve taleplerin analizine, hizmet kapsamındaki eksikliklere ve hak sahiplerinin adli takip veya yargılama sürecinde kaygı ve güvensizlik yaşadıkları konulara ışık tutabilecek savunuculuk verilerine de raporda yer veriliyor.

ÇŞMD olarak ilk defa çıkardığımız bu raporun alandaki kurum, uzman ve savunucuların çalışmalarına katkı sunmasını hedefliyoruz. Raporun içeriğine dair bilgi notlarının uluslararası insan hakları izleme mekanizmalarına sunulması için de çalışmalarımız sürüyor.

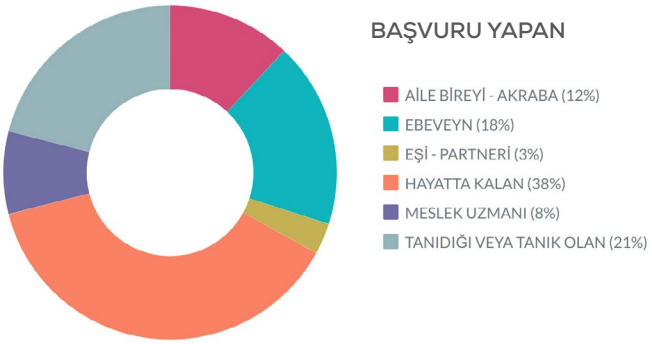


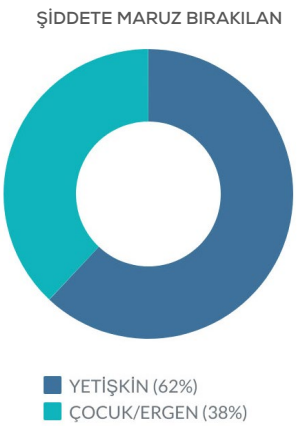


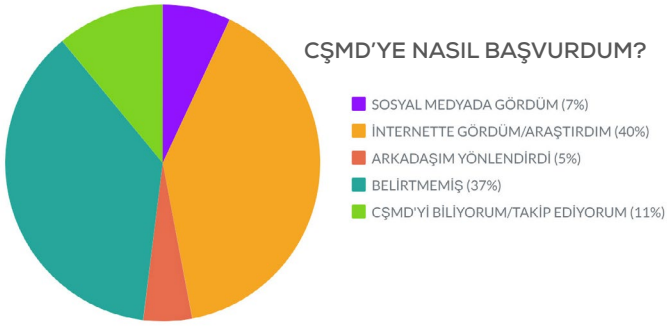

# DAVALARA KATILIM VE DAVA TAKİBİ

2019 yılı içerisinde kamuoyunda "Jinekolog Davası" olarak bilinen ve bir jinekoloğun gerçekleştirmiş olduğu sistematik cinsel saldırıları yargıya taşıyan davayı, metrobüste cinsel saldırı olarak bilinen davayı, anaokulunda istismar davasını ve Kınalıada cinsel saldırı davasını takip ettik. Bu davaları stratejik davalama kapsamında dernek adına faaliyet gösterdiğimiz alanlarla bağlantılı olarak izledik.

## Jinekolog Davası

Jinekolog davası, bir jinekoloğun danışanlarına yöneltmiş olduğu cinsel saldırıyı konu almakla birlikte davanın mağdur suçlayıcı olmaması ve beyan esası üzerinden yürümesini amaçlamak adına davayı izlemeye aldık. Mahkeme heyetinin kamuoyuna yansımış yargılamalardan ayrılarak hayatta kalanların beyanlarını esas alması ve mağdur suçlayıcılık yapmaması olumlu kazanımlardı. 2018 yılında başlayan dava 2019 yılı içerisinde sonuçlandı ve fail ceza aldı. 2019 yılı içerisinde sonuçlanan tek dava bu oldu ve bu davanın sahaya kattığı olumlu etkileri izleme noktasında, davaya konu sistematik cinsel saldırıların cezalandırılmasının hayatta kalanların hak aramaya yönelik teşviklerini güçlendirdiğini gördük.

## Metrobüste Cinsel Saldırı Davası

Metrobüste cinsel saldırı davası, derneğimize gelen talep üzerine dahil olduğumuz ve Avcılar seferini yapan metrobüste gerçekleşen, yargılamanın hala sürdüğü bir davadır. Bu davayı da izlemeye ve katılım sağlamaya devam ediyoruz.

## Anaokulunda Cinsel İstismar Davası

Anaokulunda cinsel istismar davasında, ailenin avukatının bizzat tarafımıza ulaşması ile davayı izlemeye aldık ve davaya müdahil olma talebinde bulunduk. Bu davanın stratejik yansıması kamuoyundaki algının ve cinsel şiddet mitlerinin yıkılması adına önemliydi çünkü izlediğimiz diğer dava dosyalarının yanında bu dosyanın faili kadındı. Ancak mahkemenin fail hakkında herhangi bir güvenlik tedbirine, örneğin adli kontrole başvurmaması nedeniyle fail yurt dışına kaçtı. Yargılama sürüyor.

## Kınalıada Cinsel Saldırı Davası

Kınalıada cinsel saldırı davasında, tarafların bizzat bize ulaşması ile davaya izlemeye başladık. Davaya müdahilliğimiz kabul edildi. Yargılamanın genel tutumunun burada olduğunu, sanık müdafii ve mahkeme heyetinin mağdur suçlayıcılıkta bulunduğu tespit ettik. Davayı izlemeye ve duruşmalarını takip etmeye devam ediyoruz.

## Basın Bildirileri

31 Mart yerel seçimlerinde oy kullanacaklara seslendiğimiz bir basın bildirisi yayınladık. Cinsel şiddetin yerel yönetimlerin sorunu olduğunu, cinsel şiddetle ilgili koruyucu-önleyici çalışmalar yürütmenin ve şiddet sonrası destek hizmeti vermenin belediyelerin görev ve sorumluluğu olduğunu hatırlattık.

İptali istenen **İstanbul Sözleşmesi**'nin yürürlüğe girmesinin beşinci yıl dönümünde, **Kadınlarla Dayanışma Vakfı (KADAV)** ile birlikte bir basın bildirisi yayınladık. Şiddete maruz bırakılanlara yönelik hak ihlalleri karşısında sessiz kalmayacak, sözleşmenin savunucusu ve takipçisi olmaya devam edeceğiz.

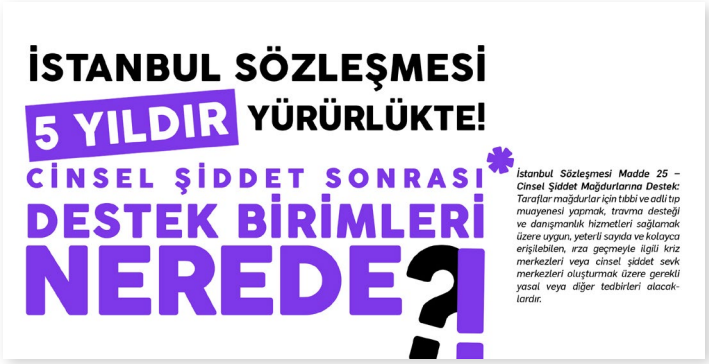

**4 Ekim Dünya Hayvanlar Günü**'nde hayvan hakları örgütleri ile birlikte toplumu hayvanlara âdil davranmaya ve hayvan haklarına saygı göstermeye, TBMM Hayvan Hakları Araştırma Komisyonu'nu da hayvanların haklarını teslim etmeye çağırdığımız bir basın bildirisi yayınladık.

Basın bildirilerimizi web sayfamızdan okuyabilirsiniz.

2019 yılında çeşitli medya kurumları ile yaptığımız röportajlar ve hakkımızdaki haberlerden bazıları...

Bianet / 13 Mart 2019

Kaos GL / 11 Mart 2019

Posta / 23 Kasım 2019

Gazete Patika / 9 Ağustos 2019

haberler.com / 19 Ekim 2019

‘Cinsel şiddet sustukça artar’

Sabancı Vakfı’nın toplumsal sorunlara çözüm üreten kişilerin öykülerini anlattığı Fark Yaratanlar programında onuncu sezonun on ikinci Fark Yaratan’ı cinsel şiddetin varlığının, meşruiyetinin ve yarattığı hasarların ortadan kaldırılması için çalışmalar yapan Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği oldu. 2014 yılında cinsel şiddeti daha görünür, konuşulur ve tartışılır kılmak için bir grup aktivist tarafından kurulan dernek; kadınlara, LGBTİQA+ bireylere, çocuklara, hayvanlara yönelik cinsel şiddetin olduğu alanlarda çalışmalar yapıyor. Cinsel şiddetle ilgili temel kavramlar, mitler ve mücadele biçimleri üzerine projeler gerçekleştiriyor. Sabancı Vakfı Genel Müdürü Nevgül Bilsel Safkan, “Cinsel şiddet, hakkında konuşulmaktan çekinilen ancak maruz kalan üzerinde çok ciddi hasarlar bırakan bir sorun. Bu sorunla mücadele edebilmek için cinsel şiddetin ne olduğunu, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini, şiddete maruz kalındığında yapılması gerekenleri konuşmak gerekiyor” dedi. **(Haber Merkezi)**

Ege Telgraf / 30 Mart 2019

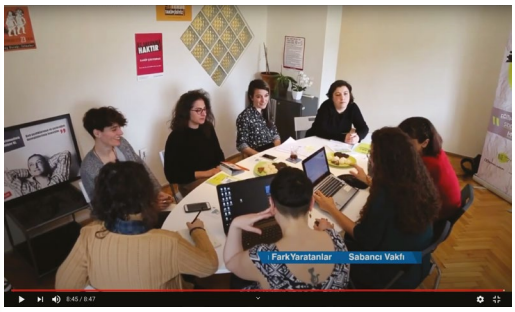

Sabancı Vakfı - Fark Yaratanlar / 29 Mart 2019

Woman TV / 18 Nisan 2019

BirGün
YAŞAM 13.11.2019 10:15

**Okullarda farkındalık eğitimi: Flört şiddeti**

FMV Ayazağa Işık Lisesi - Fen Lisesi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi, Rehberlik Buluşmaları kapsamında 12 Kasım 2019 Salı günü, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği iş birliği ile “Flört Şiddeti” temasını gündeme aldı.

Eğitim uzmanları Merve Karabulut ve Nurgül Öz, sınıflarda gençlerin duygusal ilişkilerdeki baskı, kontrol, şiddet davranışlarını eşitlikçi bir bakış açısıyla değerlendirebilmelerini; ilişkiyi güvensiz bir noktaya taşıyacak uyarı işaretlerini önceden fark edebilmelerini sağlamak amacıyla “Güç Değil, Eşitlik!” temalı bir etkinlik gerçekleştirdi.

BirGün / 13 Kasım 2019

sendika.org

**Şule Çet haberlerine dair medya eleştirisi: Cinsel şiddet yeniden üretiliyor**

13 Şubat 2019 17:38

**Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, Şule Çet haberlerinin medyada yer alış şekillerine ilişkin eleştiri yazısı yayımladı. Dernek, “Medya cinsel şiddeti kendi haber diliyle yeniden ürettiği gerçeği ile artık yüzleşmeli” diyerek haberlerin sorumlulukla yapması vurgusu yaptı**



sendika.org / 13 Şubat 2019

RGB - Haber Vesaire / 12 Aralık 2019

SES Eşitlik, Adalet, Kadın Platformu
*Equality, Justice, Woman Platform*

Düşünce > Dayanışma > Cesaret > Değişim

**Türkiye’de Cinsel Şiddetle Mücadele: Bugüne Dek Ne Yapıldı? Yol Haritası Ne Olmalı?**

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü vesilesiyle, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği Medya Çalışmaları Koordinatörü Şehlem Kaçar ve Kampanya Koordinatörü Begüm Baki ile “ÖyleDeğilBöyle” kampanyasını, Türkiye’de cinsel şiddetle mücadelede sivil toplumun rolünü, bu alandaki çalışmaların tarihsel seyrini ve medyanın sorumluluklarını konuştuk.

SES / 25 Kasım 2019

Sivil Sayfalar

**Emine Bulut Cinayetinin Görüntüleri Yayılmalı Mıydı, Yayımlanmamalı Mıydı?**

Kadın | Manşet | Medya | Röportaj

Hilal Tok 29 Ağustos 2019



Kızının yanında öldürülen Emine Bulut'un yaralı haldeki görüntülerinin yayınlanmasıyla ilgili tartışmaları sorduğumuz Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nden Şehlem Kaçar, "Burada bir kadının öldürülmüş olması yeterince dehşet vericiyken, toplumsal tepki yaratması için neden ağır yaralanma görüntülerini görmeye ihtiyacımız var? sorusunu kendimize sorabiliriz . Ya da bir kadının çocuğu önünde öldürülmüş olduğu bilgisi bizde varken bu şiddetin daha kanlı, daha dramatik, daha ajite, daha magazinsel olmasına neden medyanın ihtiyacı var? Bu görüntüleri görmek, yaygınlaştırmak, bizi cinayetleri ve şiddeti önlememiz için hangi toplumsal taleplere götürdü,

Sivil Sayfalar / 29 Ağustos 2019

Açık Radyo - Türlerin Yaşam Hakkı / 23 Ekim 2019

## STGM BİRLİKTE PROGRAMI

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi tarafından yerel STÖ'lerin kurumsal kapasitesini geliştirmek amacıyla oluşturulan ve Avrupa Birliği tarafından desteklenen BİRLİKTE programına katılmaya hak kazanan 42 yerel ve ulusal örgütten biri de Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği oldu. Ağustos 2018'de başlayan ve Ağustos 2020'de sona erecek Birlikte Programı kapsamında sivil toplum örgütleri kurumsal hibe desteği ve mentörlük programından faydalandılar.

CŞMD ulusal örgüt kategorisinde desteklendiği Birlikte Programı'nın ilk yılını Ağustos 2019'da tamamladı. Bu süre zarfında kurumsal hibe desteği ile derneğimiz ihtiyaç duyduğu finans, dijital ve görsel iletişim, ofis koordinasyonu ve genel koordinasyon alanlarında ekip kapasitesini güçlendirerek çalışan sayısını arttırdı, ekipman ihtiyaçlarını gidererek idari ödemelerini sürdürdü.

Programın çok önem verdiğimiz diğer katkısı da kurumsal kapasite geliştirme kapsamında sunduğu mentörlük desteği idi. CŞMD olarak mentörlük programı kapsamında kurumsal öz değerlendirme çalışmalarımızı 2 yıldır yürütüyoruz. Hedef ve önceliklerimizi belirleyerek gelişim sürecimizi takip ediyor, iyileştirme planımızı güncelliyoruz. Mentörlük desteği ile 2020-2023 Strateji Planımızı ve bütçe planımızı oluşturduk. Kurumsal ve finansal belgelerimizi, ilke ve politika metinlerimizi, toplantı, iletişim ve iç işleyiş kriterlerimizi oluşturmak

üzere planlama geliştiriyor ve tartışmalar yürütüyoruz. Tüm faaliyetlerimizi aylık olarak raporluyoruz.

Proje yönetimi, finans yönetimi, kaynak geliştirme, gönüllü yönetimi, izleme ve değerlendirme, dijital araçların kullanımı ve dijital iletişim gibi önemli ihtiyaç konularında kapasite geliştirme eğitimleri aldık. Birlikte Programı'nın sunduğu kurumsal belge şablonları, rehber ve diğer kaynaklardan faydalandık. Farklı hak temelli alanlarda ve Türkiye'nin farklı illerinde faaliyet yürüten 42 sivil toplum örgütü olarak ağ kurduğumuz ve deneyim paylaşımında bulunduğumuz etkinliklere katkı sunduk. Mentörümüz Gülbanu Altunok ve Birlikte Programı Kurumsal Geliştirme Koordinatörü Aysun Telek program süresince A'dan Z'ye tüm soru ve sorunlarımızla ilgilendiler. Bizimle birlikte yıllık strateji kampımıza ve çeşitli çalışmalarımıza katıldılar, faaliyetlerimizi izlediler ve katkı sundular. CŞMD'nin kurumsallaşma sürecini büyük ölçüde destekleyen Birlikte Programı'na ve tüm emek verenlere teşekkür ederiz.

## KURUMSAL DESTEKÇİLERİMİZ

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

BİRLİKTE
STGM Kurumsal Hibe Fonu
"birlikte değişirelim"

THE SIGRID RAUSING TRUST

## PROJE - KAMPANYA - ETKİNLİK DESTEKÇİLERİMİZ

İsveç Sverige

ROSA LUXEMBURG STIFTUNG

EMpower
Enriching young lives in emerging markets

SİVİL TOPLUM DESTEK VAKFI

www.farenet.org
fare
no to discrimination
yes to equality

FRIEDRICH EBERT STIFTUNG

2019'da çalışmalarımıza sundukları katkı için destekçilerimize teşekkür ederiz.

Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği

Tel: 0 542 585 3990 · www.cinselsiddetlemucadele.org · info@cinselsiddetlemucadele.org

cinselsiddetlemucadele cs_mucadele cinselsiddetlemucadelederneği